

TERVISEAMET

Väike-Maarja Vallavalitsus
valitsus@v-maarja.ee

Teie 06.01.2026 nr 7-1/28-37

Meie 04.02.2026 nr 9.3-4/26/94-2

**Arvamus Raeküla tuuleala
detailplaneeringu lähteseisukohtade ja
keskkonnamõju strateegilise hindamise
programmi kohta**

Edastasite Terviseametile (edaspidi amet) planeerimisseaduse § 81 lõike 1 alusel Väike-Maarja vallas Raeküla, Pandivere ja Aburi külades asuvatel Väike-Maarja valla üldplaneeringuga määratud tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivatel aladel nr 10 ja 15 (edaspidi Raeküla tuuleala) detailplaneeringu lähteseisukohad ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi nende kohta ettepanekute saamiseks.

Raeküla tuuleala detailplaneeringu (edaspidi DP) koostamine ja DP elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine (edaspidi KSH) algatati Väike-Maarja Vallavolikogu 16.12.2024. a otsusega nr 98.

Algamise otsuses määratud Raeküla tuuleala ligikaudne pindala on 321 ha. Raeküla tuuleala maa-alale DP koostamise algatamiseks esitasid taotluse TMV Green OÜ (kuni 280 m kõrguse 15 tuuliku püstitamiseks), Sustainable Investments OÜ (kuni 280 m kõrguse 7 tuuliku püstitamiseks) ja Enery Estonia OÜ (kuni 280 m kõrguse 7 tuuliku püstitamiseks). Taotluse esitajad on nõus esitatud avalduste koos menetlemisega ning kavatsevad DP elluviimisel teha koostööd.

DP-ga määratakse alad elektrituulikute püstitamiseks, ehitusõigused, tehnovõrkude trassid ning teenindusteede võrk. KSH teostatakse kogu tuuleala ulatuses. Tuulikute täpne arv, paiknemine, kõrgus ja parameetrid lahendatakse DP-ga arvestades muuhulgas KSH käigus välja selgitatavaid keskkonnamõjusid ning KSH raames läbiviidavate uuringute tulemusi.

KSH käigus hinnatakse muuhulgas:

- 1) võimalikku ehitus-, lammutus- ja kasutusaegset mõju pinna- ja põhjaveele eksperthinnanguna;
- 2) tuulepargi ehitamisega kaasnevat ehitusaegset müra, mille mõju olulisust hinnatakse eksperthinnanguna;
- 3) tuulikute kasutusaegset müra, hindamine teostatakse arvutuslikult (teostatakse müralevi modelleerimine ja koostatakse mürakaardid kasutades spetsiaaltarkvara WindPro);
- 4) kavandatava tegevuse ala asub osadele elamutele lähemal kui 1000 m, siis müra leviku hindamisel arvestatakse ka madalsagedusliku (sh infraheli) müra levikuga;
- 5) varjutuse ulatust ja kestvust (teostatakse varjutuse modelleerimine spetsiaaltarkvara WindPro abil).

KSH aruandes käsitletakse detailsemalt müra ja vibratsiooni ning varjutusega seotud mõjusid. KSH protsessi käigus viiakse läbi mürauuringud – müralevi modelleerimine, samuti varjutuse modelleerimine.

Amet on tutvunud Väike-Maarja vallas Raeküla, Pandivere ja Aburi külades asuvatel Väike-Maarja valla üldplaneeringuga määratud tuuleenergia tootmiseks põhimõtteliselt sobivatel aladel nr 10 ja 15 (Raeküla tuuleala) detailplaneeringu lähteseisukohtade ja keskkonnamõju strateegilise hindamise programmi eelnõuga ning märgib järgmist:

- 1) tuulepargi müraalase olukorra hindamisel palub amet arvestada lisaks tuulikute poolt tekitatavale mürale ka tuulepargiga seotud seadmete (alajaamade trafod, salvestusseadmed ja muud lisaseadmed) poolt tekitatud müraga. Välisõhus leviv müratase peab vastama keskkonnaministri 16.12.2016 määruse nr 71 „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid“ nõuetele;
- 2) kavandatava tegevuse ala asub osadele elamutele lähemal kui 1000 m, siis madalsagedusliku heli leviku hindamiseks soovib amet läbi viia madalsagedusliku müra modelleerimise lähtudes juhendist „Tuuleparkide keskkonnamõju hindamise juhend. Müra, vibratsioon, varjutamine“ Estonian, Latvian & Lithuanian Environment OÜ (14.02.2025), kus on kirjeldatud ja välja toodud keskkonnamõjude hindamise kindlad kriteeriumid ja hindamismeetodid;
- 3) esitatud KSH programmi punktis 5.3.4. „Müra ja vibratsioon, varjutus, õhukvaliteet, valgus, soojus, kiirgus ja lõhn“ märgitakse järgmist: „*Eestis on madalsageduslik müra normeeritud eluruumides sotsiaalministri 4.03.2002 määrusega nr 42 „Müra normtasemed elu- ja puhkealal, elamutes ning ühiskasutusega hoonetes ja mürataseme mõõtmise meetodid“, infraheli (alla 20 Hz sagedusega heli) helirõhutasemete piirväärtused elamutes ja ühiskasutusega on reguleeritud aga sotsiaalministri 06.05.2002 määrusega „Ultra- ja infraheli helirõhutasemete piirväärtused ning ultra- ja infraheli helirõhutasemete mõõtmine“*. Amet juhib tähelepanu, et eelpool nimetatud määrused on kehtetud alates 01.09.2025. Täpsemad nõuded siseruumis leviva müra, sealhulgas ultra- ja infraheli ohutusele elamutes ja muudes hoonetes on sätestatud sotsiaalministri 12.11.2025. a määrusega nr 61 „Nõuded müra, sealhulgas ultra- ja infraheli ohutusele elamutes ja ühiskasutusega hoonetes ning helirõhutaseme mõõtmise meetodid“;
- 4) Maailma Terviseorganisatsiooni (WHO) suuniste kohaselt müra leevendavaid meetmeid tuleks rakendada juhul, kui tuuleturbiinide müra ületab 45 dB Lden (ööpäeva 24 h keskmine). Eeldusel, et tuulikupark töötab kuni 24 tundi ööpäevas, soovib amet uute tuuleparkide arendamisel võtta aluseks kõige rangemad ehk müra sihtväärtused, mis ei ületaks elamualadel päeval 50 dBA ja öösel 40 dBA. Kirjeldatud lähemist toetab ameti senine praktika seoses inimeste poolt esitatud kaebustega;
- 5) Raeküla tuulepargi tööst tuleneva müra modelleerimisel soovib amet hinnata koosmõju teiste piirkonda planeeritavate tuuleparkidega. Raeküla tuuleala piirneb põhja suunal tuuleenergia arendamiseks põhimõtteliselt sobiva alaga, Vinni tuuleala nr 11 (TU11). TU11 detailplaneeringu koostamine algatati 14.08.2025. a Vinni Vallavolikogu otsusega nr 35.

(allkirjastatud digitaalselt)

Marju Töldsepp
vaneminspektor (keskkonnatervis)
Ida regionaalosakond

Marju Töldsepp
58516457 marju.toldsepp@terviseamet.ee

